

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการสร้างความเจริญก้าวหน้า และสามารถช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองตลอดชีวิต สามารถปรับตัวไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม อีกทั้งเป็นพลังสร้างสรรค์ในการพัฒนาประเทศให้ยั่งยืน การเตรียมคนเพื่อให้เผชิญกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันจำเป็นต้องให้การศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งปัจจัยสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอนที่เป็นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีใช้การสอนที่ถ่ายทอดความรู้จากครูเพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและเกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา ในโลกยุคปัจจุบันมีความรู้ใหม่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่คนในสังคมจะต้องแสวงหาความรู้และเรียนรู้ตลอดเวลาโดยใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศต่างๆ ให้เป็นประโยชน์เพื่อกระตุ้นให้ทุกคนได้เรียนรู้และแก้ปัญหาด้วยตนเองได้อย่างอิสระ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540 : 24)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 2 มาตรา 10 ได้กำหนดความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาในสิทธิและหน้าที่ของการศึกษาไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ” (หมวด 2 มาตรา 21) ทั้งนี้ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม จริยธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (หมวด 4 มาตรา 22 - 23) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ กำหนดให้มีการดำเนินการจัดการเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการฝึกทักษะ ฝึกกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาได้ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยฝึกให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นี้ ได้มุ่งเน้นการจัดเตรียมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีรากฐานจากปรัชญาการศึกษา และทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ ที่ได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่อง เป็นแนวทางที่ได้พิสูจน์แล้วว่า สามารถพัฒนาคนหรือผู้เรียนให้มีลักษณะเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถพัฒนาตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ปัจจุบันเป็นโลกยุคใหม่เรียกว่า “โลกไร้พรมแดน” และ “ยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ” (รุ่ง แก้วแดง, 2541 : 1) การจัดการศึกษาจำเป็นต้องให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับทิศทางของโลกในปัจจุบัน ซึ่ง สิบปนนท์ เกตุทัต (2541 : 23) ได้กล่าวถึงทิศทางการศึกษาสำหรับเยาวชนไทยว่า “การสอนแบบบอกให้จดและท่องจำจะหมดไป เนื่องจากความรู้ในยุคโลกไร้พรมแดนได้ขยายตัวออกไปมากจนครูไม่สามารถสอนได้หมด ดังนั้นคุณสมบัติของเยาวชนไทยที่จะสามารถอยู่รอดในโลกของการแข่งขันนี้จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และความแตกฉานทางคอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสารยุคใหม่ และที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ การสร้างให้เป็นผู้มีความใฝ่รู้ รู้วิธีการเรียนรู้และรู้แหล่งความรู้ อันเป็นปัจจัยซึ่งเป็นที่พึงของชีวิตอย่างแท้จริง”

ปัจจุบันข่าวสารข้อมูลเป็นปัจจัยหลักในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ผู้ที่มีโอกาสเข้าถึงข่าวสารข้อมูลได้เร็วกว่าจะได้เปรียบผู้อื่น อินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมสารสนเทศต่างๆ จากทั่วโลกเข้าไว้ด้วยกัน เป็นเสมือนชุมทรัพย์ข่าวสารข้อมูลที่คนส่วนใหญ่หันมาสนใจในปัจจุบัน (ถนอมพร ตันพิพัฒน์, 2539 : 7) อินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ซึ่งประกอบด้วยเครือข่ายย่อยจำนวนมากกระจายกันอยู่ทุกมุมโลก ปัจจุบันมีคอมพิวเตอร์ขนาดต่าง ๆ ต่อเชื่อมกับอินเทอร์เน็ตหลายสิบล้านเครื่อง ทำให้อินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายการศึกษาที่ใหญ่มากจนสามารถตอบสนองความต้องการในการค้นหาข้อมูลได้อย่างไร้พรมแดน (วิทยา เรื่องพรพิสุทธิ, 2538 : 2) การที่อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ ทำให้ความต้องการในการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่ง ข้อมูลในการเรียนรู้มีมากขึ้น ซึ่งในอินเทอร์เน็ตได้มีการให้บริการในหลายรูปแบบ เช่น การบริการเวปไซด์ ไซด์ เว็บบ (World Wide Web : web : เว็บบ) การสืบค้นข้อมูล (Search engine) การรับส่งข่าวสารด้วย E-mail เป็นต้น (ไพฑูริย์ สีฟ้า, 2544 : 110 – 111)

เวปไซด์ ไซด์ เว็บบ หรือเว็บบ เป็นบริการหนึ่งที่อยู่บนอินเทอร์เน็ตที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็วและก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีด้านสื่อประสม (Multimedia) ซึ่งทำให้เว็บบกลายเป็นแหล่งทรัพยากรในกระบวนการเรียนการสอนที่สนองต่อกระบวนการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี (บุปผชาติ ทัพทิกธน์, 2544 : 1)

ไพรัช รัชชพงษ์ (2541 : 12) กล่าวว่า เว็บบเป็นแหล่งเพื่อการศึกษาอย่างแท้จริง จะเห็นได้จากเมื่อผู้เรียนเข้าไปศึกษาค้นคว้าก็จะได้ข้อมูลตามที่ต้องการ ปัจจุบันได้มีการใช้เว็บบเพื่อการศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะประเทศที่มีโครงสร้างโทรคมนาคมที่ดี ประกอบด้วยมีโปรแกรมที่ใช้เขียนบทเรียนบนเว็บบรุ่นใหม่ ๆ ที่มีความสามารถในการออกแบบและพัฒนาบทเรียนบทเรียนได้ง่ายขึ้น จึงทำให้สถาบันการศึกษาเกือบทุกแห่ง ได้หันมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบนเว็บบมากขึ้น โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้มีการตื่นตัวในเรื่องนี้มาก

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาขั้นสูงที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักการค้นคว้า แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกเหนือจากการฟังบรรยายจากผู้สอนในชั้นเรียน อย่างไรก็ตามจากสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันยังพบว่า การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษายังคงเป็นการเรียนการสอนที่มีผู้สอนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เป็นการบรรยาย และครูเป็นผู้แสวงหาความรู้ และเตรียมข้อมูลให้กับผู้เรียน(สุลัดดา ลอยฟ้า, 2543 อ้างถึงในจุฑารัตน์ สรวาณะวงศ์, 2544 : 42)

จากข้อเด่นของเว็บและหลักการในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทำให้มีการนำเอานวัตกรรมการเรียนการสอนมาจัดกิจกรรมและนำเสนอบนเว็บ จนในปัจจุบันได้รับการยอมรับให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอน (Russelt, 1995 อ้างถึงใน รุจโรจน์ แก้วอุไร, 2543 : 4) ซึ่งการเรียนการสอนบนเว็บ (Web-Based Instruction : WBI) เป็นการเรียนการสอนในรูปแบบของสื่อประสม ที่ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ต่าง ๆ บนเว็บ (Khan, 1998 : 6) เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความหมาย ใจทึพย์ ณ สงขลา (2542 : 4) ได้นิยามการเรียนการสอนบนเว็บ ว่า เป็นการผนวกคุณสมบัติของสื่อประสมเข้ากับคุณสมบัติของเว็บ ทำให้เกิดการเรียนรู้ในมิติที่ไม่มีขอบเขตจำกัดด้วยระยะทางและเวลาที่แตกต่างกันของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของยีน ฎูว์รเวอร์ธ (2542 : 4) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนบนเว็บผู้เรียนสามารถเรียนที่ใด เมื่อใด หรือเรียนกับใครก็ได้

ในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สรรพศาสตร์ที่รวบรวมและเชื่อมโยงไว้ในอินเทอร์เน็ตโดยไม่มีอุปสรรคทางด้านเวลา และระยะทาง ทำให้การศึกษาเปิดกว้างและกระจายออกไปอย่างกว้างขวาง สังคมเปลี่ยนแปลงไปเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้แบบร่วมมือ มีการเรียนรู้ที่มีปฏิสัมพันธ์ ทำให้ผู้เรียนสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง (บุปผชาติ ทัพพิกรณ์, 2544 : 9) การจัดการเรียนการสอนบนเว็บ จะช่วยแก้ปัญหาทาง การศึกษาของไทยในเรื่องของการเข้าถึงข้อมูล การขาดแคลนแหล่งข้อมูลและบุคลากรที่ชำนาญเฉพาะเรื่อง การเรียนการสอนด้วยวิธีนี้ไม่เพียงแต่จะให้ประโยชน์กับผู้เรียนเฉพาะกลุ่มเท่านั้น แต่ยังเป็นส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับผู้เรียนอีกด้วย (ใจทึพย์ ณ สงขลา, 2542 : 28) ในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บจะใช้สื่อที่เรียกว่า บทเรียนบนเว็บ (Web-Based Course : WBC) หมายถึง สื่อที่สนับสนุนการเรียนการสอนมีลักษณะเป็นสื่อหลายมิติ มีการใช้ประโยชน์จากการสื่อสารที่มีอยู่บนเว็บ เพื่อสร้างให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนการเรียนการสอนที่ไม่มีขอบเขตจำกัดด้วยระยะทาง เวลา และความแตกต่างกันของผู้เรียน (Khan, 1997; ใจทึพย์ ณ สงขลา, 2542 : 4)

ในบทเรียนบนเว็บ ได้นำเอาการสื่อสารที่มีอยู่ในเว็บมาใช้ในการสื่อสารในการเรียนรู้ เช่น ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอน หรือกับผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยน

ความคิดเห็น ประสบการณ์ ขอคำแนะนำ และเป็นช่องทางในการส่งงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นเครื่องมือช่วยสืบค้น ตลอดจนเป็นช่องทางในการแบ่งหรือร่วมกันใช้เครื่องมือและทรัพยากรในการศึกษา เช่น ข้อมูล โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น (Day, 1995 อ้างถึงใน รุจโรจน์ แก้วอุไร, 2543 :4) การติดต่อสื่อสารในเว็บทำได้หลายวิธีการ เช่น การรับส่งข่าวสารโดยใช้ ไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) อภิปรายกลุ่มในกระดานสนทนา (Webbord) การสนทนาสดในห้องสนทนา (Chat Room) และการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล เป็นต้น (ไพฑูริย์ สีฟ้า, 2544 : 110 – 111)

กิจกรรมการสื่อสารบนเว็บสามารถทำได้หลายวิธี แต่ละวิธีก็มีข้อดีและข้อจำกัดแตกต่างกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษากิจกรรมการสื่อสารข้อมูลในบทเรียนบนเว็บโดยใช้กระดานสนทนา (Webboard) ซึ่งกระดานสนทนาเป็นกระดานข่าวสารที่อยู่บนเว็บที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในประเด็นต่าง ๆ เป็นวิธีการที่มุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และส่งเสริมให้มีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนด้วยกัน และกับผู้ที่สนใจในเนื้อหาบทเรียนนั้น ๆ ได้อีกด้วย ในกระดานสนทนาสามารถตั้งกระทู้สอบถามปัญหา ตั้งวงสนทนา ร่วมแสดงความคิดเห็นได้ ในการตั้งกระทู้หรือตอบกระทู้ ผู้ตั้งกระทู้ ผู้ร่วมสนทนาไม่จำเป็นต้องอยู่ในสถานที่เดียวกัน เวลาในการถาม-ตอบกระทู้และร่วมสนทนา ไม่จำเป็นต้องเป็นเวลาเดียวกัน ใครสะดวกช่วงใด เวลาใด ก็สามารถเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมในบทเรียนได้ ซึ่งเรียกกิจกรรมการเรียนการสอนแบบนี้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนไม่มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับผู้สอน (Asynchronous Learning) แต่โปรแกรมจะทำการบันทึกวัน เวลาที่ผู้เรียนเข้ามาเรียนในบทเรียนไว้โดยตลอด (ไพฑูริย์ สีฟ้า, 2544 : 114, 125)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนไม่มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับผู้สอน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องอยู่ในห้องเรียน ทั้งนี้ผู้เรียนสามารถศึกษาเนื้อหาสาระต่าง ๆ เพิ่มเติมได้นอกเวลาเรียน ผู้สอนจะมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้สืบเสาะหาความรู้ได้ทั้งในเว็บ และยังสามารถโต้ตอบกับผู้เรียน ผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ได้โดยบนเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีอยู่ในเว็บนั้น ๆ (สันติ วิจิตรคุณาภิรักษ์ และไพโรจน์ เดิมเทศาติพงศ์, 2544 : 21)

จะเห็นได้ว่าเว็บได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษารูปแบบการใช้กระดานสนทนาของบทเรียนบนเว็บ ระหว่าง บทเรียนบนเว็บที่มีรูปแบบการตั้งคำถามบนกระดานสนทนาโดยผู้สอน กับ บทเรียนบนเว็บที่มีรูปแบบการตั้งคำถามบนกระดานสนทนาโดยผู้เรียนว่าจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหรือไม่ ซึ่งผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในบทเรียนบนเว็บด้วยวิธีการที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังการเรียนด้วยบทเรียนบนเว็บที่มีรูปแบบการใช้กระดานสนทนาต่างกัน 2 รูปแบบ คือ บทเรียนบนเว็บที่มีรูปแบบการตั้งคำถามบนกระดานสนทนาโดยผู้สอน กับ บทเรียนบนเว็บที่มีรูปแบบการตั้งคำถามบนกระดานสนทนาโดยผู้เรียน

สมมุติฐานการวิจัย

ผู้เรียนที่เรียนจากบทเรียนบนเว็บ ทั้ง 2 รูปแบบ คือ บทเรียนบนเว็บที่มีรูปแบบการตั้งคำถามบนกระดานสนทนาโดยผู้สอน กับ บทเรียนที่มีรูปแบบการตั้งคำถามบนกระดานสนทนาโดยผู้เรียน ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

เครื่องมือในการวิจัย

1. บทเรียนบนเว็บที่มีรูปแบบการใช้กระดานสนทนาต่างกัน 2 รูปแบบ คือ
 - บทเรียนบนเว็บที่มีรูปแบบการตั้งคำถามบนกระดานสนทนาโดยผู้สอน กับ
 - บทเรียนบนเว็บที่มีรูปแบบการตั้งคำถามบนกระดานสนทนาโดยผู้เรียน
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้บทเรียนบนเว็บที่มีรูปแบบการใช้กระดานสนทนาต่างกัน 2 บทเรียน คือ
 - บทเรียนบนเว็บที่มีรูปแบบการตั้งคำถามบนกระดานสนทนาโดยผู้สอน กับ
 - บทเรียนบนเว็บที่มีรูปแบบการตั้งคำถามบนกระดานสนทนาโดยผู้เรียน
2. ทำให้ทราบถึงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ระหว่างผู้เรียนที่เรียนจากบทเรียนบนเว็บที่มีรูปแบบการตั้งคำถามบนกระดานสนทนาโดยผู้สอน กับ ผู้เรียนที่เรียนจากบทเรียนบนเว็บที่มีรูปแบบการตั้งคำถามบนกระดานสนทนาโดยผู้เรียน

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา 263-201 เทคโนโลยีการศึกษา ในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 240 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก จำนวน 60 คน แล้วนำมาสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเพื่อจัดเข้ากลุ่มทดลอง ดังนี้

กลุ่มทดลอง 1 คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 30 คน ซึ่งต้องเรียนจากบทเรียนบนเว็บที่มีรูปแบบการตั้งคำถามบนกระดานสนทนาโดยผู้สอน

กลุ่มทดลอง 2 คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 30 คน ซึ่งต้องเรียนจากบทเรียนบนเว็บที่มีรูปแบบการตั้งคำถามบนกระดานสนทนาโดยผู้เรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ รูปแบบการใช้กระดานสนทนาในบทเรียนบนเว็บ ซึ่งมี 2 รูปแบบ คือ

- รูปแบบการตั้งคำถามบนกระดานสนทนาโดยผู้สอน และ
- รูปแบบการตั้งคำถามบนกระดานสนทนาโดยผู้เรียน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนจากบทเรียนบนเว็บ

เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการสร้างบทเรียน

เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างบทเรียน เป็นเนื้อหาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี รหัสวิชา 263-201 วิชา เทคโนโลยีการศึกษา เรื่อง เทคโนโลยีการศึกษา แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 เรื่อง ดังนี้

- มโนคติและพัฒนาการของเทคโนโลยีการศึกษา
- ขอบข่ายของเทคโนโลยีการศึกษา
- บทบาทและความสำคัญของเทคโนโลยีการศึกษา
- การบูรณาการเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ผ่านการคัดเลือกเข้าเรียน โดยวิธีการสอบคัดเลือก
2. การวิจัยในครั้งนี้มิได้ศึกษารวมไปถึงความแตกต่างในเรื่อง ระดับผลการเรียน เพศ อายุ สภาพอารมณ์ สังคม และเศรษฐกิจ

นิยามศัพท์เฉพาะ

เว็ลด์ ไรต์ เว็บ (World Wide Web : WWW : web : เว็บ) หมายถึง การบริการหนึ่ง ในอินเทอร์เน็ตที่สามารถเชื่อมโยงไปยังข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั่วโลกได้

การจัดการเรียนการสอนบนเว็บ (Web-Based Instruction :WBI) หมายถึง โปรแกรม การจัดการเรียนการสอนที่น่าคุณลักษณะและทรัพยากรต่าง ๆ ของ เว็ลด์ ไรต์ เว็บ มาสนับสนุน การเรียนการสอน

บทเรียนบนเว็บ (Web-Based Course : WBC) หมายถึง บทเรียนที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ ประกอบการจัดการเรียนการสอนบนเว็บ เรื่อง เทคโนโลยีการศึกษา

เว็บไซต์ (Web site) หมายถึง เว็บไซต์จำนวนมากซึ่งเป็นเนื้อหาของบทเรียนบนเว็บ เรื่อง เทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียกดูได้โดยใช้โปรแกรมเปิดดูเว็บ

เว็บเพจ (Web page) หมายถึง หน้าเอกสารหน้าหนึ่ง ๆ ในบทเรียนบนเว็บ เรื่อง เทคโนโลยีการศึกษา และสามารถเชื่อมโยงกันได้ตลอดทั้งบทเรียน

โฮมเพจ (Home page) หมายถึง หน้าเอกสารแรกของบทเรียนบนเว็บ เรื่อง เทคโนโลยี การศึกษา ทำหน้าที่เป็นจุดเริ่มต้นและจุดเชื่อมโยงในการเข้าไปสู่เนื้อหาบทเรียน

เบราว์เซอร์ (Browser) หมายถึง โปรแกรมที่ใช้เปิดดูเว็บเพจในบทเรียนบนเว็บ ซึ่ง เบราว์เซอร์ที่นิยมใช้ในปัจจุบัน ได้แก่ Internet Explorer และ Netscape Navigator

กระดานสนทนา (Webboard) หมายถึง กระดานข่าวสารที่อยู่ในบทเรียนบนเว็บ เรื่อง เทคโนโลยีการศึกษา ในกระดานสนทนาผู้เรียนและผู้สอนสามารถใช้ในการตั้งกระทู้ถาม – ตอบ ปัญหา ตั้งวงสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสบการณ์ และแสดงความคิดเห็นได้

รูปแบบการใช้กระดานสนทนา (Webboard Patterns) หมายถึง รูปแบบการสื่อสาร รูปแบบหนึ่งของบทเรียนบนเว็บ ในการวิจัยในครั้งนี้มี 2 รูปแบบ คือ รูปแบบกระดานสนทนาที่มีการตั้งคำถามโดยผู้เรียน กับรูปแบบกระดานสนทนาที่มีการตั้งคำถามโดยผู้สอน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement) หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนใน
บทเรียนบนเว็บทั้ง 2 รูปแบบ ที่วัดได้จากคะแนนในการทำแบบทดสอบหลังเรียนของบทเรียนบน
เว็บ เรื่อง เทคโนโลยีการศึกษา

นักศึกษาปริญญาตรี หมายถึง นักศึกษาที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ลงทะเบียนวิชา 263-201 เทคโนโลยีการศึกษา ในภาคเรียน
ที่ 3 ปีการศึกษา 2546